

**Bellum Sacrum Ecclesiæ Militantis Contra Turcum
Communem Hostem Christianorum**

**Vaux, Léonard de
Leodii, 1685**

§. I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64991](#)

NUMERUS DECIMUS.

*Causæ cur tantis conatibus summorum
Pontificum, exitus non responde-
rit: & ex adverso, tria efficacis-
sima media, ad debellandum com-
munem Ecclesiæ hostem; & potentis-
sima motiva ad Bellum Sacrum.*

§. I.

Mariæ sunt causæ cur tantis co-
natibus, tot summorum Eccle-
siæ Pastorum exitus non sem-
per responderit. Primò, Imperato-
rum Græcorum perfidia. Secundò,
Quia promiscua, inops, & imbellis,
fidelium turba, devotione excitata ad
Bellum concurrit. Tertiò, Quod ea-
dem Acephala fuit & carens idoneo
Duce. Quartò, Quia inter Duces con-
cordia non constituit. Quintò, Quod
nervus Belli pecunia deficeret. Si-
quidem ad tantam expeditionem, opus
est: Primò, uno summo Capite, eoque
insigni. Secundò, lecto, & veterano

H

milite. Tertiò, ærario solido. Quæ tria Reges Christiani hoc tempore, facile præstare possunt, si verè & efficaciter velint.

Auxilia deindè valida, variæ Provinciæ & gentes ultrò præbebunt: quorum omnium subsidiorum nullus fidelior œconomus, ac dispensator desiderari, à fidelibus potest, quām omnium Christianorum communis Pater, summus Ovilis Dominici Pastor. His adde quod Christiani, qui Provincias Turcæ subditas incolunt, durissimamque serviunt servitutem, quin & sola Christiana Turcarum mancipia, multis subindè partibus ipsos Turcas numero superant, uti oculati testes referunt: adeoque hic Turca tria, ille decem, alias viginti possidet mancipia, quæ ut tyrannicum herile jugum excutiant, decertabunt usque ad mortem, cùm servitus Turcica eis ipsa morte sit acerbior.

Exemplo sit Georgius Castriotus, qui anno Domini 1443. Amuratis jugum excutiens, Epiri se Principem constituit, ac solus cum suis Epirotis, per omnem vitam Bellum cum Turca

gescit, multasque, & magnificas, de eo viorias reportavit; unde Turcis ita formidabilis extitit, ut ab eis Scander Begius, idest Alexander magnus, sit nuncupatus.

Quin & solo ejus nomine audito, eum scilicet adventare, illicò velut viso fulmine diffugerent: de cuius gestis planè hæroicis libri tredecim extant. Coævus & quasi collega fuit Joannes Hunniades, cuius paulo ante memini, cognomento Fulmineus, Turcarum terror pariter & Fulmen, qui variis præliis facile millionem Turcarum cecidit, cuius hoc erat Axioma:

„Turcam à Christianorum Provinciis, puta ab Italiâ, Germaniâ, Poloniâ, longius esse submovendum:
 „nec expectandum donec ipse Christianorum regiones invadat: sed in Thraciam, & Turciam Christianis esse transcedundum, ibique cum eo configendum; perinde ac Alexander magnus cum Dario in Asia, Hannibal cum Romanis in Italia, Scipio cum Carthaginensibus in Africa, dimicarunt.